

Box 3 verandert in 2026: zo houd je grip op de belasting over je vermogen

Goed nieuws voor spaarders en beleggers: de eerder aangekondigde belastingverhoging in box 3 wordt verzacht. De Tweede Kamer heeft eind november 2025 besloten dat het forfaitaire rendement op beleggingen in 2026 lager wordt dan gepland. Ook gaat het heffingsvrije vermogen niet omlaag, maar juist iets omhoog. Toch blijft het belangrijk om grip te houden op je vermogen, vooral als je belegt.

Meer belasting over hetzelfde geld

Wie spaart of belegt, betaalt belasting over het rendement van het vermogen in box 3. Dit moet worden betaald als het vermogen meer bedraagt dan de vrijstelling.

De Belastingdienst rekent hierbij met een geschat rendement: het forfaitair rendement. Eerder was aangekondigd dat dit percentage voor overige bezittingen (zoals beleggingen en vastgoed) zou stijgen van 5,88% in 2025 naar 7,78% in 2026. Die stijging gaat niet door. In plaats daarvan wordt het forfait in 2026 vastgesteld op 6%.

Het rendement voor spaargeld en schulden wordt pas ná afloop van 2026 definitief vastgesteld. De voorlopige cijfers blijven hetzelfde als in 2025 te weten 1,44% voor spaargeld en 2,62% voor schulden.

Ook het heffingsvrije vermogen wordt niet verlaagd zoals eerst gepland, maar stijgt juist: in 2026 is dat €59.357 per persoon (of €118.714 voor fiscale partners). Hierdoor betaal je pas belasting vanaf een hoger vermogen.

Tegenbewijsregeling: bewijs leveren loont

Sinds deze zomer kun je gebruikmaken van de tegenbewijsregeling. Deze regeling geeft je de mogelijkheid om aan de Belastingdienst te laten zien dat je minder rendement hebt behaald dan het fictieve rendement dat zij berekenen. Lukt het je om dat goed te onderbouwen, dan betaal je alleen belasting over de winst die je écht hebt gemaakt.

Dat kan flink schelen, zeker in jaren waarin de beurs tegenvalt of je spaargeld weinig oplevert. Wel vraagt het wat inspanning: je moet kunnen aantonen wat je precies hebt verdiend en welke kosten je hebt gemaakt. Denk aan rente, dividend, koersresultaten en beheerkosten. Voor wie zijn administratie goed bijhoudt, kan dit een waardevolle manier zijn om de belastingdruk te verlagen.

De regeling geldt in elk geval nog tot en met 2027. Daarna wordt naar verwachting het nieuwe box-3-stelsel ingevoerd, waarbij het werkelijke rendement de basis wordt.

Vermogen buiten box 3 houden

Heb je het geld voorlopig niet nodig? Dan kan pensioenbeleggen of pensioensparen een aantrekkelijk alternatief zijn. Je bouwt vermogen op voor later, op een rekening die buiten box 3 valt. Je betaalt er dus geen vermogensbelasting over.

Daarnaast mag je de inleg aftrekken van je inkomen in box 1, wat direct een belastingvoordeel oplevert. Omdat je belastbare inkomen lager wordt, kan dit bovendien gunstig uitpakken voor toeslagen, zoals de zorgtoeslag of het kindgebonden budget.

Pensioenbeleggen biedt fiscale voordelen, maar het geld zit wel vast. Je kunt het dus niet gebruiken als je het tussentijds nodig hebt. Ook wordt het opgebouwde kapitaal later alsnog belast als inkomen, al is dat vaak tegen een lager tarief. Dit is niet onbeperkt, je kunt alleen gebruik maken van dit voordeel als je nog jaarruimte of reserveringsruimte hebt voor extra pensioenopbouw.

Wat is wijs?

De belasting op vermogen stijgt, maar er zijn wél keuzes te maken. Wie tijdig handelt, kan tijdelijk profiteren van de tegenbewijsregeling of op langere termijn voordeel halen uit pensioenbeleggen. Wat voor jou het beste werkt, hangt af van je persoonlijke situatie, doelen en financiële ruimte.

Wat in elk geval verstandig is: begin met een goede administratie van je vermogen. Als je weet wat je écht verdient en welke kosten je maakt, kun je makkelijker aantonen dat je minder rendement hebt behaald dan de Belastingdienst verwacht. Bovendien helpt het om bewustere keuzes te maken over sparen, beleggen of pensioenopbouw.

Je adviseur bij QP Advies kan helpen om die inzichten te vertalen naar een concreet plan. Wat voor jou het beste werkt, zodat jij ook in 2026 grip houdt op je vermogen. In plaats van dat de Belastingdienst het voor je bepaalt.